

CHINA FILATELIE

driemaandelijks bulletin
van de studiegroep China Filatelie

Redaktieadres: Elzenhorst 51-Waddinxveen
Corresp.adres: Bosboom Toussaintplein 42
Delft

6e jaargang no. 3

september 1974

NIEUWE ACTIVITEITEN IN EEN NIEUW SEIZOEN

Als dit nummer verschijnt heeft de herfst zijn intrede gedaan. Het wordt weer tijd voor nieuwe dingen, het verenigingsleven bloeit weer op. In dit bulletin vindt U dan ook een oproep tot studie van uw verzamelgebied. En wie op de laatste bijeenkomst in Utrecht is geweest weet, dat leden van studiegroepen die zich met Oost-Europa en de Mohammedaanse wereld bezighouden óók in China en onze studiegroep geïnteresseerd zijn. Die belangstelling heeft geleid tot nieuwe leden, maar zal ongetwijfeld nog tot verdere contacten kunnen voeren. Contacten zijn er - door de heer Kleer - ook gelegd met de Missieprocurator van de paters Franciscanen te Woerden. Dankzij de filatelistische activiteiten van de paters zal onze rondzendcommissaris grote actie moeten ontplooiën. Het resultaat daarvan zult U in goed gevulde rondzendboekjes terugvinden. Overigens gaat de belangstelling van de paters verder dan alleen deze "zakelijke" transacties. Dat weten de leden die (alweer) in Utrecht waren en kennismaakten met broeder M. Horstman OFM.

Nieuwe dingen, hernieuwde activiteiten. Alle leden ontvangen binnenkort een folder over onze studiegroep en kunnen hun bulletins straks in een rode plastic band opbergen. Het wordt nog druk in ons lustrumjaar!

Redactie

B e s t u u r s m e d e d e l i n g e n

Mutaties ledenlijst

Hoewel de jongste ledenlijst slechts twee maanden oud is zijn er al weer aanvullingen te melden. Drie nieuwe leden heten wij welkom, te weten de heer J.A.J. van Dongen, Kouterstraat 29, Teteringen; Dr. G. Bordewijk Floreslaan 148, Vlaardingen en de heer J.C.B.O. Breukers, Hezeland 4, Heyen gem. Gennep.

Titel in rood

Verscheen de "kop" van de titelpagina in kleur - rood uiteraard - in het lustrumnummer, ook nu weer is ons vignet op pagina 1 in kleurendruk uitgevoerd. Dat zal zo blijven, want wij vonden het eigenlijk uitmuntend staan zo!

Bijeenkomsten

Wanneer U dit nummer in handen krijgt is de vergadering te Utrecht alweer verleden tijd. Noteert U alvast de datum voor de komende en laatste bijeenkomst van dit jaar? Deze wordt gehouden op zaterdag 30 november a.s., wederom te Utrecht. Nadere mededelingen zullen U zoals gebruikelijk per convocatie bereiken.

Oude nummers herdrukt

Van de meeste tot nu toe verschenen nummers van dit bulletin zijn althans voor leden nog exemplaren verkrijgbaar. De prijs per nummer bedraagt f 2,-- plus portokosten en de secretaris-penningmeester zal U na opgave van de U ontbrekende nummers gaarne van diens zijn. Aangezien een aantal vrij recente nummers geheel was uitverkocht, heeft onze huisdrukkerij enkel nummers herdrukt. Zoals het eerlijke filatelisten betaamt zijn deze nummers voorzien van een opdruk, waaruit blijkt dat het om een tweede druk gaat.

Nieuwe uitgaven

De statuten van onze vereniging werden kortgeleden in een apart kftje gestoken en zijn beschikbaar voor (nieuwe) leden. In voorbereiding is een brochure over de Studiegroep, waarin nieuwe leden alle bijzonderhe

den en gegevens kunnen vinden die zij nodig hebben om actief aan het verenigingsgebeuren deel te nemen. Het ligt in de bedoeling deze fraaie brochure - ook in een speciaal kftje gestoken - na verschijning toe te zenden aan alle leden.

Bulletin in rode band

Voor het inbinden van enkele jaargangen van ons bulletin zijn thans plastic banden beschikbaar. In deze handige opbergbanden kunnen de nummers door middel van zgn. brochurehangers op vrij eenvoudige wijze worden opgeborgen. Deze Atlanta-ordners zijn - uitsluitend voor leden - verkrijgbaar tegen de gereduceerde prijs van f 6,-- per stuk, inclusief BTW en voldoende hangertjes, en inclusief portokosten. Wie alle tot nu toe verschenen nummers wil opbergen heeft twee banden nodig. En aangezien we nog steeds in ons lustrumjaar zijn ontvangen alle leden de eerste band gratis! De tweede en volgende moet U bestellen door een briefkaartje te sturen aan het secretariaat. U ontvangt uw bestelling dan met nota.

Samen aan de studie

Op de laatst gehouden ledenvergadering is de suggestie naar voren gekomen om leden in groepjes van drie of vier een gedeelte van de China-filatelie te laten onderzoeken. De heer Oranje is gevraagd een aantal mogelijke onderzoeksterreinen daarvoor aan te geven. Hieronder volgen een aantal gebieden die interessant lijken, maar er zijn vanzelfsprekend talloze andere mogelijkheden die even boeiend zijn.

1. Uitzoeken welke perforaties voorkomen in de emissie 1898 Chinese Imperial Post met en zonder watermerken
2. De wijze van verzenden van de post van Nederlandse handelshuizen in China en van de diplomatieke post
3. De Italiaanse post in China; het hoe en waarom van de enorme hoeveelheden overdrukken en dergelijke.
4. Japanse post in China; organisatie, opbouw, lijst van Japanse kantoren met openingsdatum, gebruikte stempels, etc.
5. Gelegenheidsstempels van China, bijv. tot 1949.

6. Militaire post van het Chinese leger tot 1949.
7. Fiscale zegels verder uitzoeken en rubriceren (de heer Mulder heeft er over gepubliceerd!).
8. De Min Chu postdiensten; aantallen, lokaties, gebruikte stempels, etc.

Heeft U andere ideeën of wilt U met enkele leden samen beginnen aan een studie, stuurt U dan even een briefje aan de secretaris-penningmeester. Deze zal de leden met gelijke interessegebieden met elkaar in contact brengen, helpen bij de opzet van de studie en voor verdere begeleiding zorgen indien noodzakelijk. De enige consequentie van uw activiteit is dat de resultaten t.z.t. natuurlijk in ons bulletin moeten worden gepubliceerd....!

BOOTSTEMPEL

Zegel China 3 c. met opdruk "Republiek", afgestempeld: Hong Kong, Western Br. (Branch) in enkele cirkel E, 25 Ju (19)13. Volgens W. Raife Wellsted: Hong Kong, Branch, Sub-Offices and Temporary Office Marking, The Postal History Society, 1967 (bladz. 31). Western Branch (later Sheung Wan) stempel van het type "D". Eerst geopend in Kowloon City in 1898, op 1 juli 1906 werd het kantoor verplaatst naar de "Canton en Macao Wharf". Normaal zouden Hong Kong-zegels in gebruik zijn geweest. Er zijn dus ook uitzonderingen. De stempel op een Chinees zegel aangebracht moet dus wel als bootstempel aangezien worden. Niettegenstaande het feit dat de naam Western Br. in 1914 afgeschaft is en vervangen door "Sheung Wan District Post Office", komt de benaming Western Br. als afstempeling nog voor tot in 1925.

N.R. Chardome

NATIONAL PHILATELIC SOCIETY

44 Fleet Street London EC4Y 1BN

Telephone: 01-353 7210

V.A.T. Reg. No. 243 7451 64

FOUNDED 1899

den 8ste augustus 1974

H J Oranje
Secretariaat STUDIEGROEP CHINA FILATELIE
Bosboom Toussaintplein 42
NL 2204 Delft
Netherlands

Zeer geachte heer:

Uw zending dd 1 augustus met de 1^e lustrumboek en CHINA FILATELIE 6^e jrg nr 1, is vandaag in goed ordre ontvangen, en vele dank ervoor. Ik ben doordringend met het kwaliteit van die twee publikaties, en ik hoop dat, THE STAMP LOVER bij U in de smaak valt.

Met vele plezier zal ik CHINA FILATELIE in The Index to Current Philatelic Literature publiceren, en mag ik U vragen aan of oudenummers van Uw publikatie nog voorradig zijn? Natuurlijk, hebben wij enkele oudenummers van THE STAMP LOVER bij, indien U zulke nummers moet.

Deze dagen is het een beetje laat met de gelukwensen voor de Studiegroep, maar wil U onze vele gelukwensen accentueren? Dvz: Floreat!

Hoogachtend, met vriendelijke groeten,

J J S GOSS, samensteller
INDEX TO CURRENT PHILATELIC LITERATURE

PS: het eerste nummer van SL jrg 66 komt voor.

De Wereld Post Unie (UPU) bestaat dit jaar een eeuw. Op initiatief van de Zwitserse regering werd in september 1874 in Bern een internationale conferentie gehouden, waarop de tweeëntwintig aanwezige landen een verdrag tekenden dat tot oprichting van de UPU leidde. Dit Verdrag van Bern was de eerste meerzijdige overeenkomst die regelingen voor het internationale postverkeer bevatte. In 1878 kreeg de organisatie de naam "Union Postale Universelle" en op 1 juli 1948 werd de UPU een speciaal orgaan van de Verenigde Naties. Momenteel telt de organisatie honderdvijftig aangesloten postadministraties. Het internationaal bureau van de Wereld Post Unie is gevestigd in Bern en op internationale congressen worden de belangrijke beslissingen genomen die organisatie, beheer en uitvoering van de internationale diensten van de posterijen betreffen. Het laatste congres werd van 22 mei tot 5 juli in Lausanne gehouden.

Van grote betekenis voor verzamelaars is het UPU-kleurenschema geweest, dat op het congres te Washington (1897) werd vastgesteld. Kort samengevat hield het in dat zegels die overeenstemden met het internationale drukwerkstarief groen dienden te zijn en dat rood en blauw verplicht waren voor zegels die beantwoordden aan het internationale briefkaarten- en brieventarief. Om aan dit voorschrift te kunnen voldoen waren verschillende postadministraties gedwongen bij tariefswijzigingen zegels in een andere kleur uit te geven. Zo veranderde in de jaren 1902-05 de Chinese 2 cents zegel van rood in groen en de 5 cents van oranje in rood en daarna in paars. Tussen 1907 en 1910 werden de nieuwe waarden van 3, 7 en 16 cents toegevoegd om aan tariefswijzigingen te kunnen voldoen. Het is niet verwonderlijk dat er bezwaren rezen tegen dit schema en het werd dan ook in 1952 in Brussel afgeschaft.

Andere belangrijke besluiten van UPU-congressen waren de invoering van briefkaarten met betaald antwoord (1885, afgeschaft 1 juli 1971), postpakketten (1880), expressezendingen (1885), internationale antwoordcoupons (1906). Op het congres van 1920 hield men zich voor het eerst bezig met luchtpostzendingen en werd tevens besloten zegels met toeslag voor frankering in internationale dienst toe te laten.

UPU van belang voor nationale postdienst in China

De Shanghai Local Post, hoewel geen nationale postadministratie, had in 1892 belangstelling om lid van UPU te worden. Deze dienst, de eerste lokale postdienst gestart in 1864, was uitermate goed georganiseerd en de nationale overheid vond de organisatie van een publieke postdienst toen nog niet van belang! De Chinese Maritime Customs Service was formeel al eerder uitgenodigd lid te worden van de wereldorganisatie, namelijk in 1878. Maar men bleek toch niet in staat een administratie op te zetten die aan alle eisen voldeed. In feite heeft de aantrekkelijkheid van de internationale communicatiemogelijkheden die het UPU-lidmaatschap bood, de vorming van een werkelijk nationale (keizerlijke) postadministratie in China gestimuleerd. Het contact per brief met de vele miljoenen landgenoten in San Francisco, Hawaii, Singapore, Cuba, Peru en vele andere plaatsen sprak de Chinezen enorm aan.

Over de problemen die moesten worden opgelost om de Customs Post te transformeren in wat op 20 maart 1896 de Imperial Post werd, en de belangrijke rol die de Ier Sir Robert Hart als inspecteur-generaal van de Customs Service daarbij speelde, is veel te lezen in de studie van Ying-wan Cheng. In 1896 werd de post bestemd voor de buitenlandse kantoren in China verzonden, maar men hield de tarieven en bepalingen van de UPU daarbij aan, zoals we hiervoor reeds aangaven. Deze organisatie werd ingelicht over de oprichting van de nationale postdienst (in april 1896). Wie brieven naar het buitenland te verzenden had moest ze

frankeren volgens de internationaal geldende tarieven met Chinese zegels; het Chinese kantoor plakte er dan buitenlandse zegels bij met dezelfde waarde en gaf de brieven door aan de buitenlandse kantoren in het land. Binnenkomende stukken werden zonder meer besteld door de Chinese postkerij, die dus geen enkel gedeelte van postwaarden ontvingen voor hun (eerlijke) moeite.

Via contracten met Frankrijk (1900), Japan (1903), India en Hong Kong (1904) ontstonden tussen China en deze landen gelijke voorwaarden als die tussen leden van de UPU. Pas in 1914 trad China officieel toe tot de Wereld Post Unie en in 1920 nam het voor het eerst deel aan het congres in Madrid. Als gevolg van de aansluiting in 1914 werden Mukden, Tientsin, Shanghai, Canton, Harbin, Manchouli en enkele andere kantoren de Exchange Offices voor buitenlandse post en op de lijnen Tientsin-Pukow en Peking-Mukden werden trein-kantoren ingericht om in aansluiting op de Exchange Offices te opereren.

Dat het Frans de voertaal is van de Union Postale Universelle blijkt onder meer uit de stempels op brieven uit de Volksrepubliek, die naast Chinese karakters in het Frans gestelde postale termen en plaatsnamen vermelden.

In 1949 gaf de republiek een zegel uit ter herdenking van het 75-jarig bestaan van de UPU. Deze zegel, met het embleem van de VN en twee vredesduiven erop, verscheen in één waarde (Yvert 817). Dit jaar zullen verschillende landen herdenkingszegels doen verschijnen t.g.v. het honderdjarig bestaan van de internationale postorganisatie. Ook de Volksrepubliek is daarbij (uitgifte 15 mei jl.).

Kees Wijdooge

ENKELE POSTBLADEN EN BRIEFKAARTEN NADER BEKEKEN

Van de heer N.R. Chardome omtvingen wij enige reacties op de bijdragen van leden in het lustrumnummer. Ten aanzien van het postblad met ingedrukt zegel uit omstreeks 1921 (bijdrage T. Vrijdag, bladz. 50, 51) deelt briefschrijver mee dat ook hij een postblad bezit dat inlands gebruikt is. We beelden het hierbij af (afb. 1). Deze liep van Cheng Ting naar Taku en we mogen dus aannemen dat dit postblad wel degelijk algemeen in gebruik is geweest.

Het rechthoekig stempel van Petrograd D.Ts (dienst der censuur) op een briefkaart die in 1915 werd verzonden (bijdrage P.A.Vos, bladz. 74-76) ontlokte de heer Chardome de volgende opmerkingen.

"Algemeen is bekend dat de Chinese posterijen aangekomen correspondentie, hun door een buitenlandse postdienst overhandigd, gratis en zonder bijkomend Chinees postmerk ter bestemming brachten. Wel werden er zoals o.a. op de twee hierbij afgebeelde brieven (afb. 2 en 3) enkele Chinese tekens met de hand bijgeschreven, dit ten behoeve van de geen Europees lezende briefdrager. Ook dragen deze langs de Russische censuur nageziene stukken geen enkele aankomststempel. De twee voorbeelden werden verstuurd vanuit Frankrijk tijdens de oorlog '14-'18 door de Belgische regering in ballingschap, en afgestempeld Ste Adresse Belg. Post.

Tenslotte nog "twee" stukken uit de verzameling van ons Antwerps lid. Afbeelding 4 en 5 toont een van de waarschijnlijk laatste zendingen met de zegels van het keizerrijk. De uiterste datum waarop het toegepast was deze zegels te gebruiken voor frankering was 1 april 1914. De poststempels vermelden "3e jaar Republiek". Eén stempel vermeldt "Peking 15 maart" en dan moest de kaart nog naar Saratsi. Wij laten hierbij beide zijden van deze briefkaart met betaald antwoord zien. Wat U al zal zijn opgevallen: de kaarten zijn niet gescheiden!

天 唐 寧
王 邱 丹
堂 縣

Monsieur Jamar

Mission Catholique

E. amy Kien

[售價銀圓叁分半]

in library

Monsieur Charles-Henry Perry.
Ga. Han-Kwun
Chinese maritime business college.
Macao
Macao

MINISTÈRE DE LA GUERRE
DE BELGIQUE

B. D. B.
BELGISCH MINISTERIE
VAN OORLOG

MONSIEUR LE CONSUL
DE BELGIQUE

SHANG-HAI

(Chine)

afb. 3

3/8

Sint Jans Kerk van San Hsiao tcheng ta,
den 1sten in Aug. 1914

CHINE

CARTE POSTALE AVEC PAYS PAYE

Beste Joseph. Zende u nog zulke kaartjes
ter ziele van de
Die ik u nog heb ik u

明信片 (Ming Xin Pien)

geschreeven al wat ik weet, met deking hi
degelede briefdrager die er mee wegging naar
Saraty, kwam den 5^{den} weer met een
brief van 2^{den} deind (in het, dat nu
nagat Hoogen-Room in Hsiao tcheng ta in China)
mitsgaders eenen brief van 1sten deind uit Brugge
van 3^{den} deind. In het begin van het brief, die
zakt van Ouderling, is er nog ook gesproken. Maar
wie't hem aangeeft, zij dat in Hsiao tcheng ta
en te verre om er by te komen op antwoorden.
Zende u deze kaart met deking, die is nog
gafte tot 1sten deind. In Hsiao tcheng ta Hsiao tcheng ta
heure met een enkel stringje. Komt ze nu
gave in handen, is er nog geen aandrang.
waars: zal er eens worden, om een ander

面回信須郵於明信片 (Return letter must be posted on postcard)

這只寫收信人姓名住址 (Write only the name and address of the recipient)

Handwritten signature: J. de Wolf
A large square red seal with Chinese characters.

康平縣天主堂 (Kangping County Catholic Church)

Voor Oskar, als 't hem
aanstaat.

Jul 8/94

Wit Kiangping
in 7^e in Leuten 14
Beste Jules

CARTE POSTALE JAPON

片回信明政郵清

Over 2,5 dagen de brieven opgezonden van
Mar. Gul en Helena (o.a. afsterven Dr. Eng. & Dr.
Met P. Brov. hier terug uit Chongchiatoen
We zitten hier geblokt door echte snee bergen,
fister heel den dag en nacht snee en storm.
Kunnen nu nog niet weg 2 1/2 weken.
Wat ge dat die belagere vergaaring over Roomsch
Cath. onderwijs te Chongchiatoen? Die Duits
sche Prof. head of workand aan Mr. Jachin
geene teelatinge gevraagd. 4 Schijnt dat men
in Chi nan toe zou vergaand hebben. Maar
als de Leger. en Jachin niet meer dan !! ??
Tot laten Tolst. en X. Jos. D.W.

右邊只寫收信人姓名住址

Rev. Father Jules de Wolf

Rev. Cath. Mission

Saiata, province of Shan

Mongolia

Handwritten signature or initials.

Handwritten signature or initials.

NIEUWE BOEKEN EN CATALOGI

Bij de Amerikaanse firma Higgins and Gage Inc., 23 North Altadena Drive, Pasadena, Cal. 91107, is de tweede druk verschenen van de World Postal Stationery Catalog. Het derde gedeelte van deze (losbladige) catalogus omvat de landen Cameroun tot en met Tsjechoslowakije en bevat dus ook gegevens over de briefkaarten, luchtpostbladen en dergelijke van China. Dat gedeelte is overigens met hulp van Dr. G. Zimmer geheel nieuw opgezet en is volgens de uitgevers nu het beste overzicht dat er op dit gebied bestaat. Mede verantwoordelijk daarvoor zijn Dr. Austin P. Haller, Eben Farnsworth en Arthur Lewandowski (LAVA). We hebben ons nog niet zelf kunnen overtuigen van dit onder redactie van Edward G. Fladung verschenen werkje, maar de eerste druk was al onmisbaar voor China-collectioneurs. Te bestellen voor \$ 8.00 mail postpaid third class, en dat geldt ook voor ons in Europa!

Kees Wijdooge

The Hong Kong "China" overprints, door K.L. Perrin. Uitgegeven door de Colonial and Foreign Stamp Comp. Ltd. 11 Regent Street, Cheltenham, Glos. GL50 1HJ, Engeland. Prijs £ 2,50 + 20 pence porto. Vanwege het toenemend koersverschil tussen de Hong Kong dollar en de Chinese dollar besloten de Britse autoriteiten eind 1916 aparte zegels in omloop te brengen voor de postkantoren in de tien "Treaty Ports" en in de zeemachtbasis Wei Hai Wei. Op die wijze ontstonden de zegels die in Yvert na de eigenlijke zegels van China zijn opgenomen (Bureaux Anglais, nrs. 34/59).

In zijn studie van 43 bladzijden gaat de auteur uitvoerig in op de verschillende aspecten van deze op het eerste gezicht weinig interessante zegels. De nadruk wordt gelegd op de zegels zelf, doch ook de afstempelingen, postwaardestukken, posttarieven en politieke nevenverschijnselen komen aan bod. De illustraties vullen de tekst op uitstekende wijze aan.

R. van Rompay

Nood-zegels. In het Bulletin 2-74 (bladz. 24 t/m 26) vraagt de heer Vrijdag naar de achtergrond van "noodzegels" op twee poststukken. Beide brieven komen uit de provincie Fukien en zijn verzonden naar Foochow. Een soortgelijke brief was te bewonderen in de collectie R. Townsend op de Amphilex (no.s 2683 en 2684). De brief was verzonden op 9 september 1949 en ontvangen op 11 september 1949. Die van U zijn verzonden op 7 september 1949. Ik heb óók twee exemplaren, verzonden op 4 en 9 september 1949 en ontvangen resp. op 8 en 10 september 1949. In alle gevallen is de geadresseerde dezelfde!

Het zijn filatelistisch gefrankeerde maar toch echt gelopen brieven. Waarschijnlijk heeft de afzender gebruik gemaakt van de rommelige omstandigheden in september 1949: steeds wisselende tarieven, een tekort aan postzegels en een volledig falend bestuur. De brieven zijn in Foochow gearriveerd nadat de stad was ingenomen door de troepen van Mao.

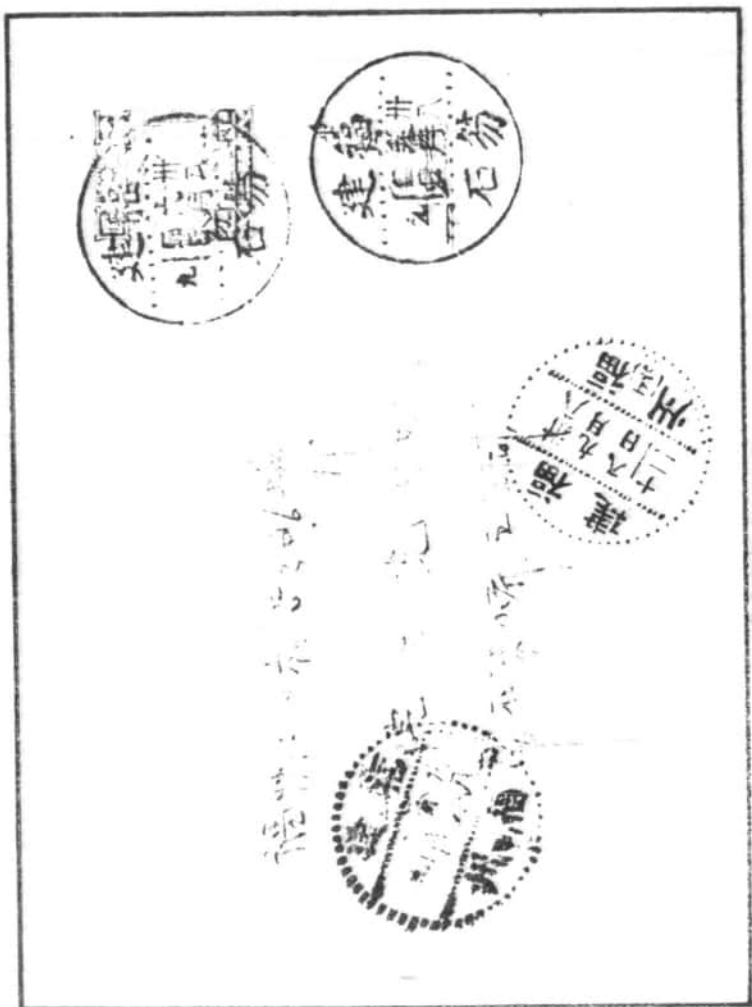
In catalogi komen dergelijke brieven niet voor. Ter oriëntering een van mijn exemplaren, die weer een tikkeltje anders is, gefrankeerd met 1 x \$ 100 SYS 9th issue, alsmede $\frac{1}{2}$ x \$ 2 000 000 SYS 11th issue (afb. 6).

C. Mulder

Medewerkers aan dit nummer:

N.R. Chardome te Antwerpen
C. Mulder te Ubachsberg
H.J. Oranje te Delft
R. van Rompay te Brussel
F.G. Wols te Maassluis
C. Wijdooge Sr te Heemstede
K. Wijdooge te Waddinxveen.

afb. 6

LUCHTVAART EN LUCHTPOST IN CHINA (XV)

De CNAC schijnt nog in 1933 te hebben overwogen om tussen Canton en Kiukiang, een afstand van ca 800 km, speciale postvluchten uit te voeren met lichte vliegtuigen. We hebben hier echter niets van gevonden of deze plannen zijn uitgevoerd.

In vermoedelijk 1934 werd door de minister van transport een oekase afgekondigd, waarbij het de in China opererende luchtlijnen officieel werd verboden om nietbetalende passagiers te vervoeren. Men zou hieruit kunnen opmaken dat totdien passagiersvervoer hoofdzakelijk uit vriendjespolitiek had bestaan

Hankow: knooppunt voor de luchtvaart

Toen Eurasia de noord-zuidlijn tussen Peking en Canton opende op 1-5-1934 waarbij tussenlandingen werden uitgevoerd in Chenchew, Hankow en Changsha, werd Hankow, dat wel genoemd werd het "Chicago van China", het ontmoetingspunt voor de Amerikaanse, Chinese en Duitse vliegers van CNAC en Eurasia.

De dienst Chungking-Chengtu, die zoals we reeds zagen in juni 1933 was geopend, werd allereerst eenmaal, daarna driemaal en later viermaal per week in beide richtingen gevlogen met Stinson langvliegtuigen. Deze machines hadden een kruissnelheid van ca 175 km/h en vervoerden 4 passagiers met 2 piloten.

In juni 1934 deden op de route Shanghai-Chungking dienst: 7 Loening amfibie-vliegtuigen en een Fairchild. De Loening machines waren met hun geringe ladingscapaciteit van 2 piloten en 4 passagiers langzamerhand te klein geworden, bovendien kruisten ze slechts op 144 km/h. Men dacht ze te vervangen door Fairchild-amfibieën met een 700 pk luchtgekoelde motor, waarmee een kruissnelheid van 176 km/h kon worden gevlogen en die behalve de twee vliegers acht passagiers konden meenemen. Ze waren voorzien van radio.

CNAC bestelde vier Fairchild machines en men wilde de dienst Shanghai-Canton dan zo mogelijk van eenmaal per dag v.v. op tweemaal per dag brengen v.v. en de dienst Hangkow-Chungking van driemaal per week in een dage-

lijkse veranderen.

Van de Fairchild-vliegtuigen is niet veel vernomen, mogelijk doordat inmiddels de Douglas-machines overal ter wereld meer in de publiciteit kwamen door hun successen. In 1935 waren op het traject Shanghai-Hankow ook Douglas-machines in gebruik. Dit traject werd toen dagelijks gevlogen en men deed er dan 5 uur over tegen met de oudere vliegtuigen 7 uur.

Ingewikkelde dienstregeling CNAC

De eerder genoemde CNAC expresse-dienst, die Shanghai, Nanking, Kiukiang, Hankow, Ichang, Chungking en Chengtu verbond over een totale afstand van ca 2200 km, werd in ruim zeven uur afgelegd en uitgevoerd met tweemotorige Douglas DC2 vliegtuigen van hetzelfde type als de bekende KLM "Uiver". De opening van de expressediensd vond van Shanghai uit plaats op 22-10-1935.

Nu was de concurrentie tussen Amerikanen en Duitsers in volle omvang aanwezig, want Eurasia vloog sinds 1-10-1935 tweemaal per week tussen Shanghai en Chengtu en wel via Nanking, Chengchow en Sianfu. Ze deden er met hun driemotorige Junkers Ju 52 wel langer over, nl 10½ uur (zie het kaartje van de verbindingen in de zomer van 1937 uit "The China Clipper" VIII-1).

Van de geplande tweemaal wekelijkse CNAC Expresse kwam niet veel terecht, voorlopig bleef het bij eenmaal per week.. Volgens sommige berichten vloog de Expressediensd per 13-7-1936 driemaal per week en in de zomer van 1937 zelfs viermaal per week. Shanghai-Chengtu kostte toen enkele reis Ch.\$ 400 en retour Ch.\$ 720.

In juli 1936 vloog CNAC dagelijks in beide richtingen tussen Shanghai en Hankow met DC2 en Ford 3m vliegtuigen; driemaal per week in beide richtingen met DC2 machines tussen Shanghai en Chengtu.

De vliegtarieven vond men volgens "The Aeroplane" in 1936 vrij redelijk: Shanghai-Hankow, een afstand van ca 690 km kostte f 7/10/-.

CNAC vloog volgens "Shell Aviation News", een der best ingelichte bronnen, eveneens in juli 1936 elke week

vier diensten in beide richtingen tussen Hankow en Chungking met Loening-amfibievliegtuigen, terwijl Chungking-Chengtou viermaal per week in beide richtingen met Stinson-machines werd bevlogen. Uit een en ander blijkt wel hoe extra ingewikkeld de CNAC dienstuitvoering in China was mede door de verscheidenheid van vliegtuigtypen.

In 1935 was Yunnanfu, de hoofdstad van de provincie Yunnan, weliswaar bereikbaar per trein van Indo-China uit, doch de enige verbinding over Chinees grondgebied tussen Chungking en Yunnanfu was langs voetpaden door hoog bergland met een draagstoel van Chungking naar Kweiyang, de hoofdstad van de provincie Kweichow. Dat was een reis die 12 dagen duurde en dan moest men vandaar nog eens 12 dagen reizen naar Yunnanfu. Een luchtlijn zou Chungking en Kweiyang op ca 1½ uur vliegen van elkaar brengen en Kweiyang-Yunnanfu eveneens, zodat Chungking-Yunnanfu in ruim 3 uur vliegen kon worden afgelegd tegen 24 dagen moeilijk transport over land.

Een driemotorige Ford voor deze nieuwe lijn Chungking-Yunnan zou in april 1935 op het ca 750 km lange traject in de vaart komen, waarmede een sinds 1934 gekoesterde wens voor een zijlijn van de Yangtse-lijn in vervulling zou gaan.

De afstand Chungking-Kweiyang-Kunming (=Yunnanfu) van ca 755 km werd in 1935 op dinsdag en zaterdag in beide richtingen gevlogen; de reis duurde ca 4 uur.

De CNAC dienst tussen deze plaatsen hield in september 1936 op nadat Eurasia op Kunming was gaan vliegen.

In 1935 werkte CNAC nog plannen uit voor een verlenging van de Shanghai-Chungking lijn naar Lhasa in Tibet. Verder is ons hierover niets bekend.

7DC Nanking-Peking in 1931

In 1931 vloog CNAC nog voor korte tijd tussen Nanking-Tientsin en Peking. Deze dienst werd gestopt, hangende de opening van de lijn langs de kust van Shanghai via Tsingtso naar Tientsin, een afstand die in een dag kon worden afgelegd (zie hoofdstuk Shanghai-Peking lijn).

"The China Clipper" van november 1950 beschrijft de eerste-dagenveloppe door CNAC uitgegeven voor de route Nanking-Peking als volgt:

"Witte enveloppe, uitgave CNAC, veel gelijkend op die beschreven voor de opening van de lijn Chungking-Chengtou, doch kleiner nl. 16,6 x 9,3 cm. Bovenaan opschrift: CHINA NATIONAL AVIATION CORPORATION. Links is circa 1/3 deel ingenomen door een vierkant met afgeronde hoeken, met in elke hoek de Kwomintang vlag; rechts, links, onder en bovenzijde van het vierkant: Chinese tekst, middenin een vliegtuig met randschrift FIRST FLIGHT NANKING-PEIPING, eronder: VIA SUCHOW TSINAN TIENSIN. Aan achterzijde gestempeld: Peking, 20ste jaar, 4de maan, 16e dag, hetgeen is: 16-4-1931. Nanking stempel: onleesbaar."

We zouden deze FDC graag alsnog afdrukken in dit bulletin, dus wie hem in zijn collectie heeft wordt verzocht contact op te nemen met de redactie.

De Shanghai-Peking lijn

De China Aviation Corporation (CNAC) maakte op 6-3-1931 een proefvlucht van Shanghai naar het Nanyuan vliegveld in Peking met de Stinson Detroiter "Tientsin", waarmede de nieuwe airmail-dienst feitelijk begon. Officieel werd de Shanghai-Peking lijn op 10-1-1933 voor post en passagiers geopend ("The Aeroplane" zegt n.b. 14-1-1933) en sedertdien driemaal per week in beide richtingen gevlogen via Haichow, Tsingtao en Tientsin (Tung Chu Tze-vliegveld). Tsingtao, de "Rivièra van het Oosten" genoemd, was van 1897 tot aan de eerste wereldoorlog Duits gebied, daarna viel het in Japanse handen.

De CNAC was aangemoedigd deze lijn te openen door de toenmalige minister van verbindingen Dr. Chu Chia-Hua die medewerking verleende door fondsen ter beschikking te stellen om de verliezen van het eerste jaar te kunnen dekken.

Nog in augustus 1933 werd gevlogen met slechts één vliegtuig, nl. met de vierpersoons Stinson kajuit-eendekker, die men later hoopte te vervangen door de tweemotorige Lockheed Electra, die ingericht was voor

twee piloten en 10 passagiers, voorzien van radio en een kruissnelheid had van 320 km/h. Hiermede wilde men dan tevens de inmiddels tot driemaal per week opgevoerde dienst v.v. uitbreiden tot een dagelijkse retourvlucht.

In 1935 schijnen twee Douglas DC2 vliegtuigen in de USA in bestelling te zijn gegeven voor deze lijn en vinden we vermeld dat de dienst op Peking bijzonder attractief was doordat men sightseeing-trips maakte over de oude hoofdstad, de Chinese muur en de Ninggraven! In hetzelfde jaar werd de dienst Shanghai-Peking tweemaal per week gevlogen met Douglas DC2 vliegtuigen. Men deed er dan 6 uur over terwijl men één keer vloog met de Stinson, die er 9 uur over deed.

De Douglas-lijn liep over Shanghai, Nanking, Tsingtao, Tientsin naar Peking, in noordelijke richting op dinsdag en vrijdag en in zuidelijke richting op woensdag en zaterdag. De Stinson-lijn vloog langs de kust en volgde het traject Shanghai, Haichow, Tsingtao, Tientsin Peking op zondag in noordelijke richting en op maandag in zuidelijke richting. De dienstregeling was gedrukt in het Chinees en in het Engels. De tarieven werden steeds aangegeven in Mexicaanse dollars. Shanghai-Peking kostte in 1935 enkele reis Mex.\$ 150, een retour Mex.\$ 270. Dat voor een afstand van ca 1000 km. We vonden vermeld dat een enkele reis in 1936 f 11/-/- kostte.

In juli 1936 werd de CNAC-dienst tussen Shanghai en Peking dagelijks in beide richtingen gevlogen en wel driemaal per week met Douglas tweemotorig materiaal en viermaal per week met Stinson-machines. In 1937 werd deze dienst vijfmaal per week gevlogen. Van 1-3-1936 af werd het luchtposttarief voor alle bestemmingen in China 25 cents per 20 gram voor brieven en briefkaarten.

Shanghai-Canton langs de kust

Het Amerikaanse luchtvaartblad "Aviation" meldde in 1933 met enthousiasme dat Amerikaanse vliegers op Amerikaanse vliegtuigen een commerciële luchtlijn zouden

openen tussen Shanghai en Canton op 15-7-1933. Deze dienst was al lang voorbereid, doch wegens moeilijkheden met de autoriteiten in Canton werd de opening steeds verschoven. Later werd augustus 1933 genoemd als begin voor een uit te voeren passagiersdienst, nādat de luchtpostdienst zou zijn begonnen. Deze CNAC lijn zou worden gevlogen langs de kust over een 1600 km lange route via de havensteden Wenchow, Foochow, Amoy en Swatow (zie de kaart op bladz. 26 en 27). Gebruikt zouden worden 8-persoons Sikorsky amfibievliegtuigen voorzien van twee Pratt & Whitney "Wasp" motoren van elk 500 pk. Met deze lijn kon een gebied worden bestreken lopende van de delta van de Yang-tse Kiang tot aan de Parelrivier met een bevolking van meer dan 100 miljoen mensen.

Deze belangrijke Shanghai-Canton luchtpostdienst zou dan eindelijk op 24-10-1933 kunnen starten, doch enkele dagen daarvoor legden de autoriteiten aan CNAC belastingen op o.a. een heffing van 30% op inkomsten, waarover van te voren nooit was gesproken. Plaatselijke postbeambten weigerden luchtpostzakken voor de dienst bestemd te overhandigen totdat op het laatste moment de postdirecteur in Canton (een Europeaan) kon worden overgehaald een zak gewone mail mee te geven. De in wezen voor de exploitatie van deze dienst catastrofale 30% inkomstenbelasting werd al spoedig tot 10% teruggebracht.

De openingsvlucht van Shanghai naar Canton werd nogal vertraagd doordat koelies benzineblikken op de dunne metalen huidplaat van de boeg van de Loening-amfibie wat hard hadden neergezet, waardoor de plaat was ingedeukt. Voorts hadden ze een cockpitruit gebroken en met hun voeten door de linnen bekleding van de vleugel heen gestapt.

Van een eerste-vluchtenveloppe van de opening van de dienst Shanghai-Canton geeft "The China Clipper" van november 1950 de volgende beschrijving:

"De enveloppe, een officiële uitgave van de CNAC, was van wit papier met rode rand en 23 cm breed en 10,8 cm hoog. Aan de rand rechts boven stond in een blauw

frame het opschrift: CHINA NATIONAL AVIATION CORPORATION en rechts in rood de naam van CNAC in Chinese karakters. Links een vliegtuig in blauw, waaronder in een blauwe rechthoek het opschrift: FIRST FLIGHT SHANGHAI-CANTON. Daaronder hetzelfde in Chinese karakters in rood. Verder links een kaartje van Z.O.-China met vliegroutes in rood, steden in groen en grenzen in blauw. Aan de achterzijde in een cirkel een rood opschrift: USE AIRMAIL, eveneens in het Chinees en een vliegtuig. Rechts en links opschrift: SAVE TIME. Rubber stempel: PACIFIC AMERICAN AIRWAYS, 3 CANTON ROAD SHANGHAI. Een speciale afstempeling op de luchtpostzegels was gebruikt met datum: 24-10-1933."

CNAC, PanAm en Hong Kong

Hoewel Pan American de openingsdatum van 24-10-1933 aanhoudt, vertelt "The Aeroplane" dat de openingsvlucht van de Shanghai-Canton dienst startte op 24-11-1933 om 6.15 uur uit Shanghai met een Sikorsky-amfibie. Men moest wegens mist terugkeren en startte opnieuw om 8 uur, ondervond echter wederom slecht zicht wegens de mist in de baai van Hangchow en bij een hernieuwde poging om terug te keren vloog de machine tegen een heuvel op het eiland Chusan. De beide piloten en zeven passagiers, waaronder de Amerikaanse consul te Foochow werden daarbij gewond. De dienst werd afgelast en eerst een jaar later heropend, nl. op 2-11-1934, doch nu met een Douglas RD-2 Dolphin zespersoons-amfibie.

De Dolphin-vliegtuigen waren reeds op 15-10-1934 in gebruik genomen. Ze konden een afstand van ca 1200 km afleggen en hadden een kruissnelheid van 240 km/h. Deze machines hadden een meer gestroomlijnd uiterlijk dan de Sikorsky S 38 amfibie. Ze waren voorzien van radio-installaties, terwijl "radio direction finder" bakens in Shanghai en Canton werden gebouwd.

CNAC onderhield dankzij de Amerikaanse steun haar eigen radioverbindingen met eigen stations op alle landingsplaatsen die normaal werden aangedaan, alsmede op diverse noodlandingsterreinen. Zo was dus reeds in 1934 een geregelde radioverbinding met alle onder-

weg zijnde machines mogelijk. Ook had ze de beschikking over een eigen weerberichtendienst, speciaal ten behoeve van de luchtvaart ingesteld.

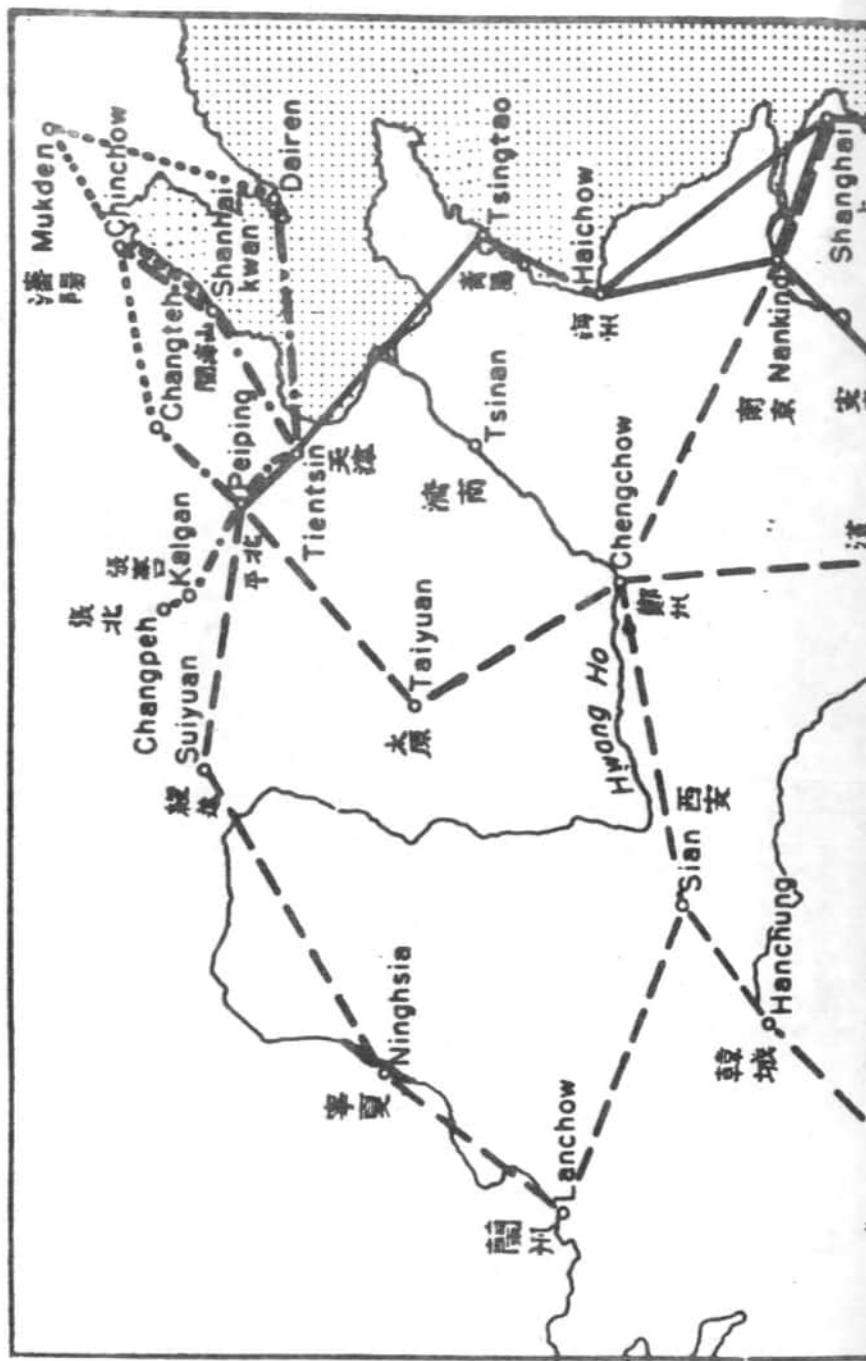
Op de eerste vluchten langs de Chinese kust, die later naar het zuiden tot aan Saigon zouden worden doorgetrokken, werden alleen mail en goederen vervoerd maar al spoedig ging men er toe over ook passagiers te vervoeren. Een bamboe vlot van 10 x 10 meter vormde op verschillende stations het aankomst- en vertrekemplacement. Het bevatte een wachtkamertje, tevens kantoortje en magazijntje. Het reeds genoemde vliegongeluk dat veroorzaakt was door mist, versnelde de aanleg van de meteorologische stations. Volgens PAA betekende CNAC indien het letterlijk uit het Chinees in het Engels werd vertaald: "Middle Kingdom Space Machine Family"....

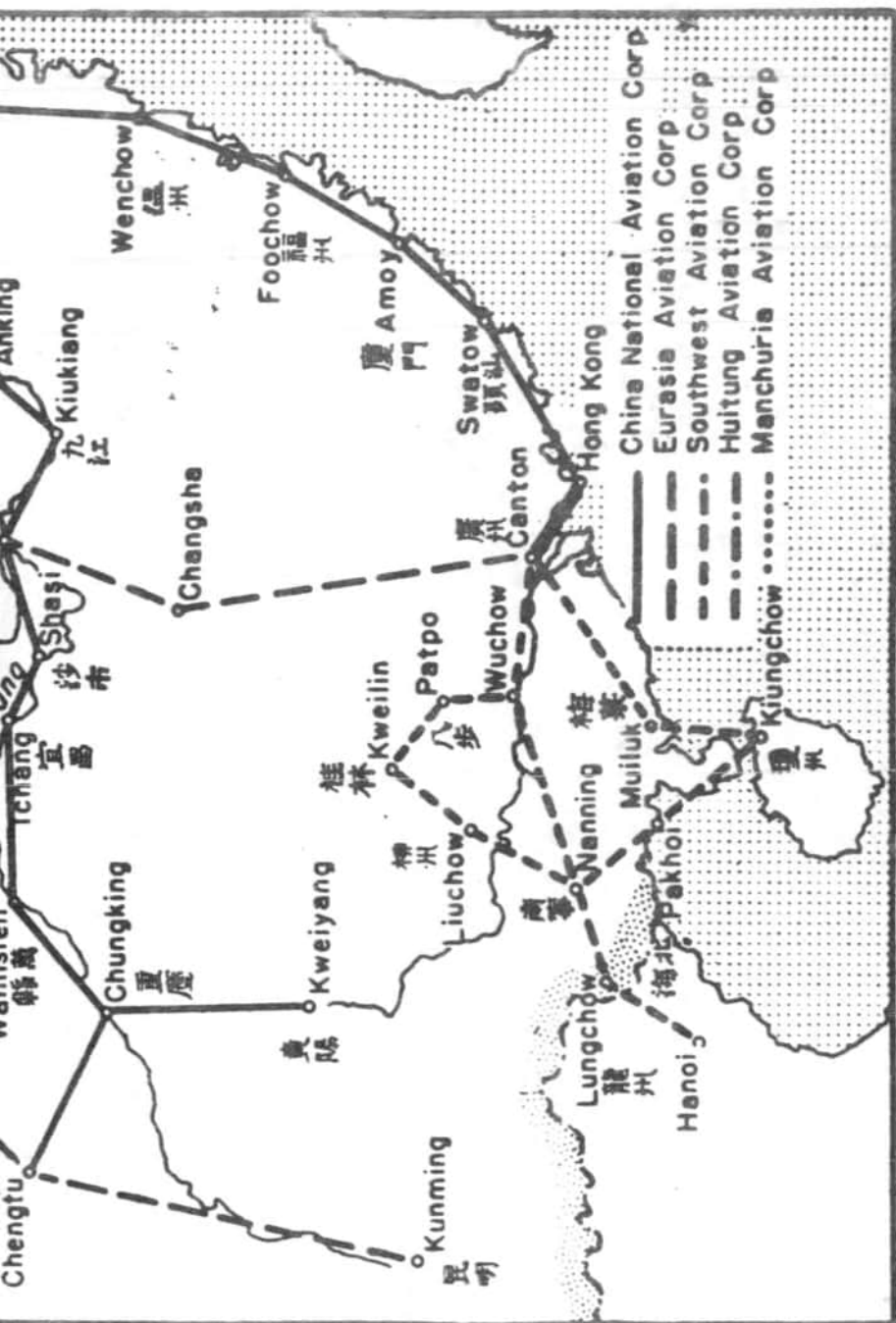
Daar spoorwegen in het Chinese binnenland vrij zeldzaam waren, leidde PAA's succesvolle herorganisatie van CNAC spoedig tot verbetering van de communicatie in het handelsverkeer in het Chinese binnenland door uitbreiding van het binnenlandse lijnennet, al ging het niet altijd zonder moeilijkheden. Ook Hong Kong werd daarin opgenomen.

In het algemeen was het streven van PanAm, zoals Pan American Airways vaak bij verkorting werd genoemd, erop gericht om controle uit te oefenen op alle luchtlijnen buiten de Verenigde Staten, die Amerikaans materieel in gebruik hadden of door Amerikaanse belangen werden geëxploiteerd. De Amerikanen wilden echter nog meer dan alleen maar een belang hebben in China's binnenlandse luchtlijnen. Ze moesten voor hun toekomstig Trans-Pacific luchtdienst bases hebben en daarbij was natuurlijk de lijn Shanghai-Hong Kong van uitermate groot belang. Alles werd er dan ook op gezet dat deze lijn uiteindelijk zou worden gevlogen door Pacific American Airways onder CNAC supervisie.

China was niet erg enthousiast voor het idee van PanAm om de Pacific lijn over Manilla naar Hong Kong te laten lopen, omdat men van mening was dat de verbinding tussen Zuid-China en Manilla in Chinese handen moest

CHINA, AIR ROUTES IN OPERATION, SUMMER 1937

zijn. Een vertegenwoordiging van CNAC was al in Hong Kong geweest om toestemming te vragen om het Chinese luchtnet dat in Canton eindigde, met aandoen van Hong Kong uit te breiden. De Chinezen dachten daarvoor in ruil aan Imperial Airways toestemming te verlenen om over Zuid-China naar Hong Kong te vliegen. De Engelsen prefereerden echter om rechten te verkrijgen voor vliegen op Shanghai. De Chinezen overwoogen nog om teneinde de Japanners niet tegen zich in het harnas te jagen, de Amerikanen toestemming te weigeren om op Canton te vliegen, zoals deze zich hadden voorgesteld. Hierdoor kwam het dat PanAm nu met Portugal ging onderhandelen over Macao en met de Engelsen over Hong Kong. Beide steden liggen vrijwel evenver, nl. een goede 150 km, van Canton af. Alles bij elkaar een voortreffelijk politiek wespenest!

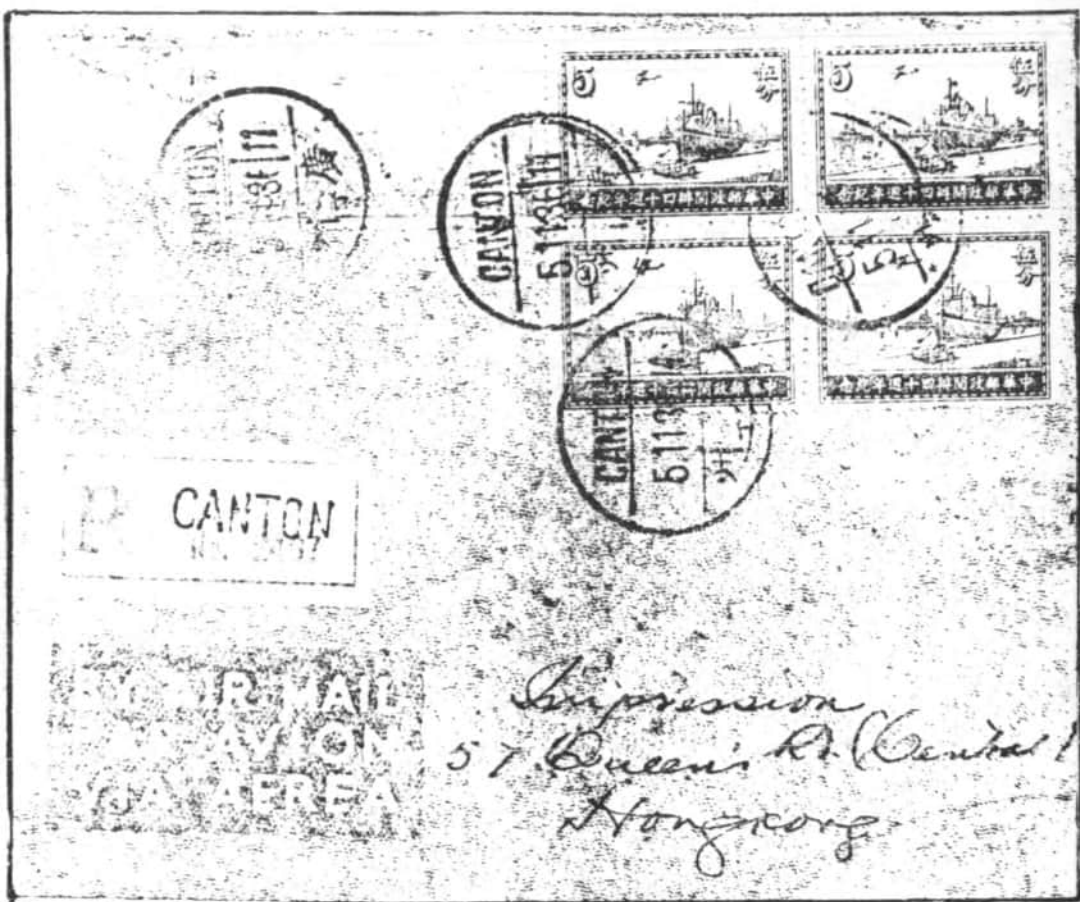
(wordt vervolgd)

C. Wijdooge Sr.

Literatuur:

1. Aero Digest, jrg. 1933 en 1935.
2. Aviation, jrg. 1933 en 1934.
3. The Aeroplane, jrg. 1931, 1933 t/m 1937.
4. Het Vliegveld, jrg. 1936.
5. Shell Aviation News, jrg. 1935, 1936 en 1937.
6. The China Clipper, jrg. , XV en VIII.
7. Jane, All The World's Aircraft, 1931.
8. F.L. Neher, Das Wunder des Fliegens.
9. P.St.John Turner, Pictorial History of Pan American World Airways, Ian Allan (London), 1973.

afb. 7

Luchtpostenveloppe Canton-Hong Kong, gedateerd 5-11-36 en aangetekend verzonden. Links de eigenlijke luchtpost-zegel van 25 cents; de afbeelding van o.a. een vliegtuig op de rechtse zegels illustreert slechts mede de nieuwe communicatiemogelijkheden van de toenmalige "nieuwe tijd" (uitgifte 10-10-1936).

Enveloppe uit de verzameling van C. Mulder.

SPOORVERBINDING CHENGTU-KUNMING GEREED

Tijdens de Culturele Revolutie werd een spoorlijn in gebruik genomen tussen Chengtu en Kunming, de hoofdsteden van de provincies Szechwan en Yunnan. Deze spoorlijn staat in verbinding met de lijn Chengtu-Paochi en is de voornaamste verbinding tussen Zuidwest-China en Noordwest-China. Over de luchtverbinding in de jaren '30 tussen Chengtu en Kunming, een afstand van 1085 km over de rails, kunt U lezen in de bijdrage over luchtvaart en luchtpost in dit bulletin!

De complete spoorlijn, die door Szechwan, Kweichow en Yunnan loopt, heeft meer dan 653 bruggen en 427 tunnels met een totale lengte van meer dan 400 kilometer. Gemiddeld is er een brug voor iedere 1,7 km en een tunnel voor iedere 2,5 km. De spoorlijn slingert zich om steile bergen, kruist vele rivieren, loopt over door de storm geteisterde bergengten en diepe valleien waar de temperatuur stijgt tot 40 en soms tot 50 graden Celcius. Langs het traject bevinden zich door het water uitgeholde grotten, breuken in de aardlagen, drijfzand, ondergrondse rivieren, lagen met aardgas en modderstromen. Een derde van de spoorlijn, die ook voor het postvervoer van groot belang is, loopt door een gebied waar zeven grote aardbevingen werden geregistreerd. Geen wonder dat deze nieuwe railverbindingen een technische prestatie van de eerste orde wordt genoemd in het Informatiebulletin van de Ambassade van de Volksrepubliek China (no.4 - 1974) in Den Haag.

Red.

ONBEKEND Vliegtype ?

In het blad "Avia", tevens officieel orgaan van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVvL), troffen wij in de rubriek "Lezers schrijven" (mei 1974) een vraag aan over enveloppes van de Volksrepubliek. De heer Charles W. Koopman schrijft aan de binnenzijde van een (luchtpost)enveloppe tot zijn verbazing een afbeelding te hebben aangetroffen van een vliegtuig met twee motoren in de vleugel en een motor in de staart. "Ervan uitgaande dat er in de achterste, deels onzichtbare, vleugel ook twee motoren zijn bevestigd betekent dit een afbeelding van een vijfmotorig vliegtuig, nl. vier in de vleugels en een in de staart." Inzender vraagt de redactie of een dergelijk type vliegtuig inderdaad bestaat of misschien ergens op de tekentafel ligt. De heer Koopman

blijkt regelmatig post uit de Volksrepubliek China op kantoor te ontvangen, maar zag deze afbeelding voorheen nog niet. Wij drukken de tekening uit "Avia" hierbij af.

Het ietwat magere antwoord van de redactie luidt, dat vermoed wordt dat een onbekende Chinese tekenaar met weinig kennis van zaken zo maar een vliegtuig heeft getekend ter versiering van de binnenkant van de bewuste enveloppe. "Met een variant op een bekende zegswijze zouden wij willen stellen: "elke gelijkenis met een of meer bekende vliegtuigtypen is volkomen toevallig", aldus de redactie van dit luchtvaarttijdschrift. Voor een wat serieuzer antwoord op een interessante vraag hoeft men deze deskundigen dus niet te raadplegen! Studie en onderzoek zouden mogelijk interessante dingen aan het licht gebracht kunnen hebben, maar Chinezen die zich met moderne straalvliegtuigen bezighouden neemt men kennelijk niet au sérieux.

Nu weten wij echt niet of het type vliegtuig dat hier boven is afgebeeld, werkelijk bestaat. Wij hebben echter óók geen luchtpostenveloppes in onze collectie met - aan de binnenzijde - afbeeldingen van al dan niet bestaande vliegtuigen. Willen dus alle lezers hun enveloppes van de Volksrepubliek nakijken en a.u. b. álle vliegtuigen die U tegenkomt voor publikatie naar de redactie sturen? Intussen houden wij ons aanbevolen voor het antwoord op de vraag welk vliegtuig hierboven is afgebeeld, een toestel van Russische, Amerikaanse of Chinese makelij?

Redactie

NIET ONBESTELBAAR UIT PEKING

De posttarieven van onze PTT mogen dan weer omhoog zijn gegaan, service wordt door de afdeling onbestelbare stukken wel geleverd. Dat blijkt uit de hierbij afgebeelde enveloppe van Radio China te Peking, die keurig werd bezorgd bij ons lid de heer F.G. Wols. Op de ledenlijst kunt U zijn volledige adres vinden; de post had er geen moeite mee!

中華人民共和國
京广播电台

Mr. Jan Stensti 16
Casshiis
Holland

Maarsluys

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

Hoewel wij ons best doen artikelen over de China filatelie die in de diverse tijdschriften verschijnen te bespreken, is dat vaak niet mogelijk omdat we vanzelfsprekend niet op alle tijdschriften zijn geabonneerd en niet altijd attent gemaakt worden op artikelen die verschijnen. De tijdschriften die de vereniging regelmatig ontvangt zijn de volgende:

- Journal of Chinese Philately (Engeland)
- The China Clipper (Amerika)
- Die China Filatelie (West-Duitsland)
- China Informatie (uitgave Stichting China Studie Comité)
- The Stamp Lover (uitgave National Philatelic Society)
- The Cinderella Philatelist
- Bulletin Studiegroep Oost-Europa
- Het Nederlands Maandblad voor Filatelie.

Daarnaast nog een paar publikaties van politieke groeperingen die ons regelmatig ongevraagd worden toegezonden. Deze bevatten slechts zelden informatie van postale aard.

Indien er leden zijn die een abonnement hebben op andere tijdschriften dan de hier genoemde, bijv. op Mijn Stokpaardje, Der Sammler Dienst e.d., worden ze verzocht eens een briefje te schrijven aan de samensteller zodat we deze rubriek zo compleet mogelijk kunnen maken.

Journal of Chinese Philately feb.1974, jrg. 21 no. 3.
E.N. Lane schrijft naar aanleiding van een artikel in "The Stanley Gibbons Monthly Journal" dd. 31-5-1895 dat hij onlangs onder ogen kreeg, dat de zegels van de Tientsin lokaalpost (afb. 9) zeker geen fantasieprodukten zijn. Volgens het betreffende artikel was in die periode het vervoer van post zó gevaarlijk dat een maand na oprichting van de postdienst werd besloten deze weer op te heffen. De niet verkochte zegels werden vernietigd. In die maand was voor totaal \$ 1000,00 aan zegels verkocht.

Daar geen brieven met de Tientsin lokaalpostzegels bekend zijn mag wel worden aangenomen dat de postdienst nimmer heeft gefunctioneerd. Als bewijs dat de oprichting wél serieus was wordt aangevoerd dat er overeenkomsten met alle andere verdragshavenpostdiensten waren gesloten voor bezorging van post.

"Declared Value Mail" is de titel van het volgende artikel dat handelt over de stempels die op brieven worden geplaatst om de waarde aan te geven als daar in worden verzonden bankbiljetten, cheque's, certificaten, koopakten of andere waardepapieren. Er worden zes stempels afgebeeld. Stempel 1, 2 en 3 komen tezamen op een enveloppe voor.

Stempel 1 (afb. 10) Datumstempel Chungking met 1 extra karakter Chih (waarde)

Stempel 2 (afb. 11) De twee karakters links Kua Hao (aangetekend) en de twee karakters rechts Chih Pao (aangegeven waarde)

Stempel 3 (afb. 12) Links vertikaal Chungking postkantoor, horizontaal boven "Aangegeven waarde, aangetekend" en eronder "nummer...."

Stempel 4 (afb. 13) boven "aangegeven waarde", onder "....dollar"

Stempel 5 (afb. 14) Dit is een combinatiestempel voor luchtpost en aangegeven waarde. Links "luchtpost", boven "aangegeven waarde", onder "nummer...."

Stempel 6 (afb. 15) Boven "nummer....gewicht...gram...." en eronder "aangegeven waarde dollars".

Volgens artikel 345 van het postreglement moeten brieven met aangegeven waarde op alle naden van de enveloppe met lakzegels verzegeld zijn. Indien geen lakzegels beschikbaar zijn kunnen speciale plakzegels bij het postkantoor verkregen worden. Van deze zegels zijn twee typen bekend zoals afgebeeld (afb. 16 en 17).

Twee ongewone poststempels. No. 1 (afb. 18) werd aangetroffen op een brief van Hangchow naar Shanghai dd.

afb. 9

掛報
號值

重慶(中)郵局	報值掛號	
	第	號

afb. 10

afb. 11

afb. 12

報	值
元	

航空	報值掛號
	第 號

號碼	重	公克
報值		元

afb. 13

afb. 14

afb. 15

報封
值誌

afb. 16

afb. 17

封 報
誌 值

20-12-1922. De vertaling van het stempel luidt: "Op bevel van de goeverneur en militair commandant is het porto berekend volgens het tarief van vóór 1 november. Niet behandelen als strafport en het zegel van de postinspecteur". Wat betekent dit verhaal nu?

In 1922 besloot het centrale directoraat der post het tarief voor gewone binnenlandse brieven te verhogen van 3 naar 4 cent. Ingevolge een verzoek van de Kamer van Koophandel en andere belanghebbenden maakte de goeverneur en militair commandant van Chekiang, Lu Yung-siang, bezwaar tegen deze verhoging. Zijn bezwaren werden door de directie der post verworpen en het posttarief moest verhoogd worden zoals was vastgesteld. Boos hierover gaf de goeverneur Lu de postambtenaren bevel in zijn gebied de oude tarieven aan te houden. Het stempel als hier besproken werd door de lokale postkantoren op de brief geplaatst om de onjuiste portoberekening te verklaren. Daar goeverneur Lu's gezag beperkt was tot de provincie Chekiang werden in de overige provincies wel de verhoogde portotarieven berekend. De brieven afkomstig uit Chekiang waren dus te laag gefrankeerd en werden naar het geldende strafporttarief beport. Hangchow is de hoofdstad van Chekiang en Shanghai ligt in de aangrenzende provincie Kuangsu. Aan de achterzijde van de brief treffen we dan ook twee portozegels van 1 cent aan, afgestempeld 21-12-1922.

No. 2 (afb. 19) komt voor op een brief van Tientsin naar Shanghai gestempeld 7-8-1928. De vertaling luidt: "Op de 5e dag van de 8e maand bij het oostelijke spoorwegstation in Tientsin brachten Japanse soldaten een postambtenaar zonder enige reden snijwonden toe. Alle afdelingen worden dringend verzocht zich te verenigen om te helpen".

Tenslotte de zegels van Sinkiang met perforatie bestemd voor dienstgebruik in een tabel geordend. Deze lijst geeft een overzicht welke zegels met de bedoelde perforatie voorkomen (zie afb. 20). In de lijst betekent:

blanco : bestaat mogelijk

gemarkt X : bestaan

gemarkt k of ko: kopstaand of kopstaand gedraaid

- gemarkt : bestaan niet.

Voor positie van de perforatie zie afb. 21).

"Journal of Chinese Philately" april 1974, jrg.21 no.4

Het Shanghai vrijwilligerskorps.

Naar aanleiding van een aantal brieven wordt in een artikel de samenstelling besproken van het Shanghai Municipality Volunteer Corps. Het korps werd opgericht door de Engelsen en Amerikanen op 8 april 1853. De eerste commandant was kapitein Tronson van de 2e Bengal Fusiliers, Bengal Regiment. De eerste slag werd geleverd tegen de Triad rebellen op 4 april 1854 bij Muddy Flat. Zij verloren toen twee man en hadden 15 gewonden. Later kwamen ze ook in actie tijdens de Taiping opstand, het Franse opstand en tijdens de Boxer-opstand. Op 1 januari 1919 telde het korps 1022 man en 1223 reservisten. De eenheden waren als volgt samengesteld:

Staff	8 man	Medical Staff	8 man
Light Horse	51 man	Machine Gun Company	48 man
Maritime Company	39 man	Engineers	43 man
A.company British	110 man	B.company British	79 man
Customs company	79 man	American company	124 man
Portugese company	72 man	Japanese company	92 man
Chinese company	128 man	Scottish company	772 man
Italian company	40 man		

In de buitenlandse concessie van Shanghai bevonden zich 4 postkantoren van niet Chinese nationaliteit, te weten:

Brits kantoor	Peking Road 7
Frans kantoor	Rue Mantauban 48
Amerikaans kantoor	Whangpoo Road 14 en 16
Japans kantoor	Seward Road 1a

Tenslotte was er ook nog een Chinees kantoor op de Peking Road no. 9.

De post aan de manschappen van dit korps was vrij van port. De brieven werden voorzien van een stempel "EXEMPT FROM POSTAGE".

"Verzamelde brieven".

Voor de Imperial Post zijn activiteiten startte werd post op de meeste plaatsen verzorgd door particuliere postdiensten (Min Chu). Na de oprichting van een natio

奉^{督辦}省長令郵資仍照十月一日以前舊章收費概不得作欠資論 檢查員圖記

afb. 18

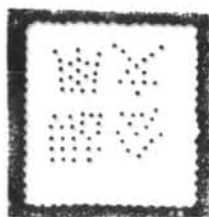

NORMAAL

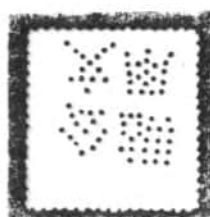

GEDRAID

af b. 20

KOP STAAND

KOPSTAAND GEDKA RID

afbb. 20

八月五日天津車站日兵無理
刀傷郵工請求各界一致援助

afb. 19

[illegible]

afb. 21

nale postdienst werden deze particuliere ondernemingen niet opgeheven. Op de meeste plaatsen bleven ze nog lange tijd normaal functioneren. Wel werden contracten met de nationale post gesloten voor het vervoer tussen de verschillende steden. De private postondernemingen verzamelde de post en sorteerden deze, waarna de brieven met eenzelfde bestemming tezamen werden verpakt en als één zending ter post gingen. In het begin waren deze zendingen vrij van port, later was een gereduceerd tarief van kracht en tenslotte werd het normale tarief van toepassing verklaard. De Imperial Post gaf de voorkeur aan deze samenwerking, daar ze zelf onmogelijk in korte tijd een het hele land omvattende postdienst kon opzetten.

In 1921 werden 175.000 pakketten verzonden welke in totaal meer dan 3.000.000 brieven bevatten. Deze verzamelde post komt nog steeds voor blijkens het feit dat in Hong Kong veel pakketten aankomen met grote aantallen zegels van hoge waarde. Ook in het buitenland werd op deze wijze post door de Chinezen behandeld. In de tweede helft van de 19e eeuw emigreerden veel Chinezen naar Malaya, Noord-Borneo en Burma. Zij richtten daar hun eigen Min Chu op die de brieven van de Chinezen verzamelde en per gewone postdienst naar China verzond.

Vooraf over de Min Chu's buiten China is weinig bekend. Mogelijk hebben deze Min Chu's ook bestaan in het voormalig Nederlands-Indië. Misschien kan een van onze leden hierover meer vertellen.

Overigens wordt in dit nummer een pluim op de hoed gestoken van allen die aan de tot standkoming van ons bulletin (China Filatelie) meewerken. Onze Engelse vrienden kwalificeren ons bulletin als een "excellent production".

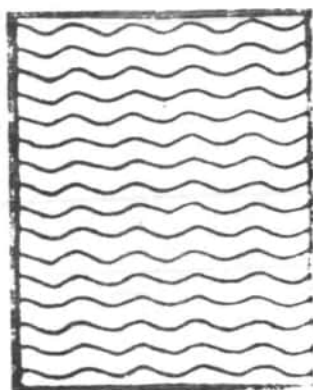
"The China Clipper" maart 1974, 38e jrg. no. 3

In een uitgebreid artikel behandelt A.M. Dickie de diverse papiersoorten met watermerk die van 1956 tot 1973 op Formosa in gebruik zijn geweest voor de vervaardiging van postzegels.

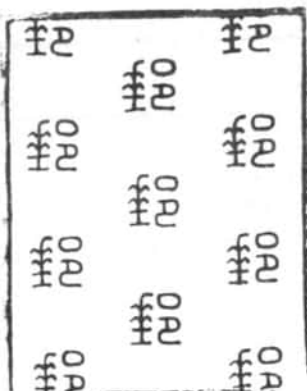
1. Het eerste papier was een produkt van het Printing Bureau, Ministerie van Financiën, Tokio, Japen. Het vertoont een watermerk van golflijnen (zie afb. 22). Dit papier was in gebruik tot 1958. Daarna kwam papier in gebruik met het watermerk Y. Van dit papier bestaan 5 typen:
 - 2-1 (afb. 23) De karakters staan alle rechtop en in het papier zijn geen gekleurde vezels zichtbaar.
 - 2-2 (fig. 24) De karakters zijn niet alleen rechtopstaand maar ook liggend en kopstaand geplaatst.
 - 2-3 Gelijk watermerk maar papier bevat veel gekleurde vezels.
 - 2-4 Gelijk watermerk maar met minder gekleurde vezels in het papier.
 - 2-5 Gelijk watermerk maar met weinig gekleurde vezels in het papier.
3. Vanaf 1972 werd papier gemaakt bij Yuen Foong Yu Paper Mfg Co Ltd. Dit papier heeft eveneens het watermerk Yu (afb. 25) maar de karakters staan hier veel dichter bij elkaar. Vanaf 1973 waren twee verschillende papiersoorten in gebruik:
 4. Het eerste soort werd geleverd door Samuel Jones Co Ltd. England (afb. 26).
 5. Het tweede soort werd geleverd door Joh. Enschedé en Zonen, Holland (afb. 27).

Bij het artikel is een lijst opgenomen van zegels uit die periode en de papiersoort waarop zij voorkomen. Omdat het overnemen van de gehele lijst te veel ruim vergt, heb ik hieronder alleen die nummers van zegels opgenomen welke op verschillende papiersoorten voorkomen:

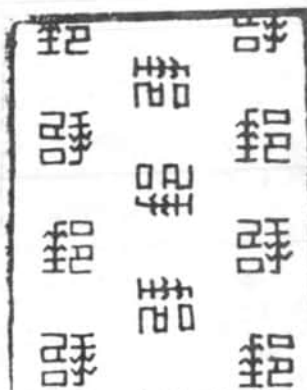
Ord.	92	2-1, 2-2, 2-3
	104	2-2, 2-3
	131	2-3, 2-5
	141	2-3, 2-4
	149	2-3, 2-5, 3
	169	2-5, 3
	170	2-4, 2-5
	178	2-5, 3
Tax		2-3, 2-4

afb. 22

afb. 23

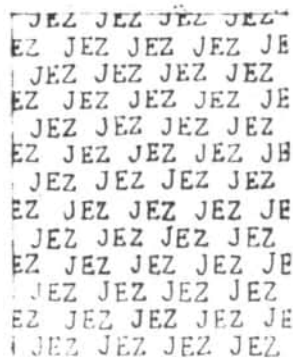
afb. 24

afb. 25

afb. 26

afb. 27

"The China Clipper", mei 1974, 38e jrg. no. 4

In dit nummer is het laatste deel opgenomen van een vertaling van een door de Posterijen van Taiwan uitgegeven boek "Chinese Postal Rates 1867-1955". De hoeveelheid gegevens, tarieflijsten e.d. is in dit bestek niet samen te vatten. Mogelijk zal de gehele vertaling nog eens in een extra bulletin gepubliceerd kunnen worden.

"The China Clipper", juli 1974, 38e jrg. no. 5

Op de voorpagina een afbeelding van een enveloppe met 20 zegels van \$ 200.000 (afb. 28). De zegels zijn afgestempeld: 38e jaar, 6e maand, 9e dag of 9 juni 1949. In die periode was de valuta weer teruggekeerd naar de zilveren standaard. Op de achterzijde van de brief is een blok van 20 zegels van \$ 200.000 fiscaalopdruk op de zegels voor geldzendingen van de waarde \$ 1000 groen, pagode-type. De waarde \$ 200.000 was nog in de oude waarde, gebaseerd op de Goud Yuan, aangegeven. Deze kwam overeen met 2 ct. in de nieuwe waarde. Op de brief is dus 40 cent geplakt, het juiste tarief in die tijd voor een luchtpostbrief naar Amerika.

Verder is een lijst opgenomen van zegels die na de capitulatie van de Japanners in 1945 werden overdrukt met nieuwe waarde in de Chinese Nationale Valuta. Deze lijst beslaat 14 pagina's

NIEUWE UITGIFTEN

Formosa

16 juni 1974. Herdenking 50-jarig bestaan van de Chinese Militaire Academie (afb. 29 en 30).

- \$ 1,00 rose karmijn. Oplage 3.000.000 exemplaren.
Afbeelding: president Chiang Kai-chek te paard voor de ingang van de academie. President Chiang was de eerste commandant van de academie die toen gevestigd was in Wampoa.
- \$ 14,00 donkerblauw. Oplage 4.000.000 exemplaren.
Afbeelding: 4 kadetten voor de ingang van de academie. De tweede van links draagt de vlag van de republiek en de derde van links de vlag van de academie.

Onder de afbeelding van de zegels de tekst in karakters "Ter herdenking van het 50-jarig bestaan der Militaire Academie". Nadere emissiegegevens:

afmeting: \$ 1,00 32,5x22,5 mm, \$ 14,00 22,5x32,5

mm

velindeling: 100 (10x10) zegels per vel

druktechniek: plaatdruk

papier: gegomd postzegelpapier met watermerk Yu en gekleurde vezels

perforatie: lijntanding 12.

23 juni 1974. Herdenking 80 jaar Internationaal Olympisch Comité (afb.31 en 32).

- \$ 1,00 blauw, zwart en rood. Oplage 3,500.000 ex.
Afbeelding: hardloper, met de vijf olympische ringen. Tekst links vertikaal: "Ter herdenking van het 80-jarig bestaan van het Internationaal Olympisch Comité".

- \$ 8,00 rose, zwart, rood en blauw. Oplage 1.500.000 exemplaren. Afbeelding: hardloopster met de vijf olympische ringen. Tekst rechts in het beeld: idem als op de \$ 1,00.

Beide zegels zijn ontworpen door Chia-cheng Yang.

Nadere emissiegegevens:

afmeting: 22x30 mm

velindeling: 100 (10x10) zegels per vel

afb.

29

afb.

30

afb. 31

afb. 32

afb.

33

t/m

36

druktechniek: offset

papier: gegomd postzegelpaier met watermerk Yu
en gekleurde vezels

perforatie: kamtanding 12½.

15 juni 1974. Afbeeldingen uit populaire Chinese
volksverhalen (afb. 33 t/m 40).

\$ 0,50 veelkleurig. Oplage 3.000.000 exemplaren.

Afbeelding: Ti Ying voor de keizer.

Ti Ying was een meisje dat leefde tijdens de
Han dynastie (206 vC - 220 AD). Zij was de
jongste van de familie. Ze had nog vier zus-
ters maar geen broers. Op een dag had haar va-
der de wet overtreden en vreesde als straf
daarvoor verminkt te worden. Tegen Ti Ying zei
hij "het is droevig dat ik alleen dochters heb
en geen zonen die het voor mij kunnen opnemen
als er gevaar dreigt". Ti Ying was over deze
woorden zeer verontwaardigd. Ze toog naar de
hoofdstad Chang-an en smeekte de keizer om ge-
nade voor haar vader. Ze bood aan als boete
voor zijn misdaad haar leven lang als dienst-
maagd in het paleis te werken. De keizer toon-
de genade en verleende haar vader amnestie. Zo
vrijwaarde Ti Ying haar vader van verminking.

\$ 0,50 veelkleurig. Oplage 3.000.000 exemplaren.

Afbeelding: Wang Hua.

Wang Hua was een 6 jaar oude jongen die leefde
tijdens de Ming dynastie (AD 368-1628). Op een
dag vond hij langs de weg een goudstuk. Daar
hij niet wist van wie het was ging hij langs
de kant van de weg zitten en wachtte tot de
eigenaar zou komen om het te zoeken. Hij wacht-
te lange tijd en het was reeds donker toen de
eigenaar verscheen en hij het geld kon terug
geven.

\$ 0,50 veelkleurig. Oplage 3.000.000 exemplaren.

Afbeelding: Wen Yen-po met twee vriendjes bij
een boom.

Wan Yen-po was een jongen die leefde in de tijd
van de Sung dynastie (AD 960-1278). Hij en

zijn vriendjes waren met een bal aan het spelen bij een grote boom. Opeens rolde de bal in een gat tussen de wortels van de boom waar ze hem niet meer met hun handen uit konden krijgen. De scherpzinnige Wen Yen-po haalde een emmer water en goot dit in het gat. Zo kwam de bal op het water drijvend uit het gat en konden zij hun spel hervatten.

\$ 0,50 veelkleurig. Oplage 3.000.000 exemplaren.
Afbeelding: Wang Chi.

Wang Chi was een jongen die leefde in de staat Lu. Toen het leger van de staat Ts'i zijn vaderland binnen viel vocht hij tegen de vijand zolang hij kon. Geïnspireerd door zijn moedige en trouw gedrag sloten burgers en soldaten zich aaneen en versloegen het leger van Ts'i.

\$ 1,00 veelkleurig. Oplage 2.500.000 exemplaren.

Afbeelding: Kung Yung met broer en vader.

Kung Yung was een man uit de staat Lu die leefde tijdens de Oostelijke Han dynastie (AD 25-220) en was de 20e afstammeling van Confucius. Hij was de jongste van zijn familie en reeds tijdens zijn kinderjaren toonde hij opmerkelijke talenten. Op een dag kwam een gast bij zijn ouders thuis. Deze had als geschenk een mand peren meegebracht. Nadat de gast was vertrokken vroeg zijn vader aan Kung Yung een peer uit te kiezen. Na enig nadenken koos hij de kleinste. Toen zijn vader hem naar de reden vroeg antwoordde hij "de kleinste is voor de jongste, de groten zijn gereserveerd voor de ouderen".

\$ 1,00 veelkleurig. Oplage 2.500.000 exemplaren.

Afbeelding: Szu Ma Kuang redt een van zijn vrienden uit een watertank.

Szu Ma Kuang was een man die leefde tijdens de Sung dynastie (AD 960-1278). Eens toen hij 7 jaar was zag hij dat een van zijn speelmakkers op de rand van een groot watervat was geklommen. Door een misstap verloor deze zijn

afb.

37

t/m

40

afb.

41

- evenwicht en viel in het met water gevulde vat. Szu Ma Kuang die zag dat zijn vriendje gevaar liep te verdrinken greep een steen en sloeg een gat in de tank. Het water stroomde eruit en zo redde hij de jongen het leven.
- \$ 1,00 veelkleurig. Oplage 2.500.000 exemplaren.
Afbeelding: Tung Yu in gesprek met een boer. Tung Yu was een man die leefde in de staat Wei ten tijde van de periode der drie koninkrijken (AD 220-280). Hij was rijk aan kennis. Wetend dat velen moeite hadden tijd te vinden voor studie zei hij eens "iedereen kan leren in de drie perioden van vrije tijd". Hij verklaarde dit als volgt "de winter is de vrije tijd van het jaar, de nacht is de vrije tijd van de dag en tenslotte zijn er nog de regenachtige dagen". In die tijd werkten de meeste mensen op de boerderijen van 's morgens tot 's avonds laat, behalve 's winters, 's nachts en op regenachtige dagen.
- \$ 1,00 veelkleurig. Oplage 2.500.000 exemplaren.
Afbeelding: Pu Shih met brief. Pu Shih leefde tijdens de Han dynastie (206 vC-220 AD). Tijdens de regering van keizer Han Wu overvielen de Hsiung Nu (de naam die de Chinezen hadden gegeven aan een aantal Turkse stammen) het rijk. Pu Shih wilde helpen bij de verdediging van de grensgebieden en schreef de keizer dat hij hem de helft van zijn bezittingen schonk voor de verdediging van het rijk. Toen de keizer vroeg wat hij daarvoor terug verlangde schreef hij "er zijn drie manieren om de Hsiung Nu te bestrijden. De keizer leidt het leger ten strijde. De gezonde mannen vechten dapper tegen hen en de rijken betalen aan de staat om de kosten van de oorlog te dragen". Korte tijd later was er een jaar van schaarste en wederom schonk hij een grote som geld om de nood te lenigen.
- Nadere emissiegegevens. De zegels zijn ontworpen door Liao Wei-Lin. Boven de afbeelding is de naam

van de vertelling in karakters aangegeven.

velindeling: 100 (10x10) zegels. De zegels van \$ 0,50 en van \$ 1,00 werden elk tezamen in vijftientig blokken van vier zegels per vel gedrukt.

druktechniek: offset

papier: 86 grams papier met watermerk

perforatie: kamtanding 14.

Postwaardestukken.

30 mei 1974. Internationaal luchtpostblad.

waarde \$ 8,00: (prijs \$ 8,20 - 20cent toeslag voor pa-
piertoeslag)

zegelbeeld: twee vliegende ganzen

kleuren: blauw en rood

afmetingen: 161 x 92 mm

druktechniek: offset

papier: houtvrij papier vervaardigd op Formosa

oplage: 2.000.000 exemplaren.

5 juni 1974. Binnenlandse expresse enveloppe.

waarde \$ 2,50: (prijs \$ 2,70 - 20 cent toeslag voor
papierkosten)

zegelbeeld: normale postzegel type van \$ 2,50

afmetingen: 92 x 161 mm (vertikaal type)

kleur: vermiljoen en groen

druktechniek: offset

oplage: 15.000.000 exemplaren.

5 juni 1974. Enveloppe voor binnenlandse aangetekende
brief.

waarde \$ 4,00: (prijs \$ 4,20 - 20 cent toeslag voor
papierkosten)

afmetingen: 92 x 161 (vertikaal type)

kleur: vermiljoen en olijfgroen

druktechniek: offset

oplage: 5.000.000 exemplaren.

H.J. Oranje

Mongolië

15-3-74. Miniatuurvelletje voor luchtpostzendingen van
4 tugrik ter herdenking van de 50e verjaardag van de

uitgifte van de eerste Mongoolse postzegels. Een reproductie van de 10 cents zegel van 1924 vormt het centrale motief. Voorts zijn op het velletje de vlag van Mongolië, een postrijder, een berglandschap en een vliegtuig te zien. Formaat van het velletje: 130 x 85 mm. De buitenranden zijn ongetand, doch het middengedeelte is van de rest van het velletje gescheiden door een perforatie van 40 op 55 mm. Zevenkleurige rasterdiepdruk door de Staatsdrukkerij te Boedapest. Oplage: 30.000 exemplaren.

5-4-74. Uitgifte voor het eeuwfeest van de Wereld Post Unie, waarvan Mongolië sedert 24 augustus 1963 volwaardig lid is. Er zijn zeven luchtpostzegels van elk 50 mung, met voorstellingen die een overzicht van de ontwikkeling van de post geven. Daarnaast is er een ongetand velletje voor luchtpostzendingen van 100 x 90 mm, hetwelk in het midden is voorzien van een getande zegel van 4 tugrik ter grootte van 29,47 x 50,27 mm. Op de zegel is een wereldbol boven een posthoorn afgebeeld, terwijl de resterende ruimte van het velletje is gevuld met een trein, een postkoets, het UPU-gedenkteken te Bern, een ballon, een vliegtuig, een zeppelin en een raket. Zeskleurige offsetdruk door de Bankbiljettendrukkerij te Boedapest. Oplage: 192.500 series en 30.000 velletjes.

4-5-74. Zeven zegels van 10, 20, 30, 40, 60 en 80 mung, alsmede 1 tugrik voor het Mongoolse circus, waarvan het gebouw zich bevindt in het centrum van de hoofdstad Ulan Bator. De voorstellingen hebben betrekking op nummers die door Mongoolse circusartiesten worden uitgevoerd. Een bijzonderheid van deze uitgifte is dat de twee hoogste waarden zijn voorzien van tabs met de zegelvoorstelling in spiegelbeeld. Zeskleurige offsetdruk door de Bankbiljettendrukkerij te Boedapest. Oplage: 192.500 series.

2-6-74. Zeven zegels van 10, 20, 30, 40, 60 en 80 mung, alsmede 1 tugrik met tekeningen van kinderspeelgoed door de Mongoolse kunstenaar Lhamsuren. De behandelde onderwerpen zijn: paardrijden, dansen en worsten.

telen. Vierkleurige offsetdruk door de Bankbiljetten-drukkerij te Boedapest. Oplage: 192.500 series.

11-7-74. Zeven ruitvormige zegels van 10, 20, 30, 40, 60 en 80 mung, alsmede 1 tugrik voor het nationaal sportfestival NADAM. Voorgesteld zijn inheemse sporttakken zoals boogschieten, paarderennen en worstelen. Vier- of vijfkleurige rasterdiepdruk door de Staatsdrukkerij te Boedapest. Oplage: 192.500 series.

Een nakomertje uit 1973. In een van de vorige nummers hebben wij een overzicht van de in 1973 uitgekomen zegels gegeven. Daarbij zijn wij in hoofdzaak uitgegaan van gegevens die ons werden verstrekt door de onderneming Philatelica Hungarica te Boedapest. Het blijkt evenwel dat de PTT in Ulan Bator op eigen houtje een opdruk op de waarde 60 mung der schilderijen-serie van 1969 heeft aangebracht naar aanleiding van het 4e congres van landbouwcoöperaties, dat op 11 juni 1973 in de hoofdstad werd gehouden. Over de oplage is niets bekend, maar het lijkt geen twijfel dat die heel gering is en dat slechts weinig exemplaren in het westen zijn terechtgekomen.

R. van Rompay

Hong Kong

1.5.74. De op 15 november 1972 uitgekomen portzegel van 5 cent op geglaceerd papier werd met gewijzigde tanding ($13\frac{1}{4} \times 13\frac{1}{2}$ i.p.v. $14 \times 13\frac{3}{4}$) in circulatie gebracht.

9.10.74. Drie zegels van 10 c, 50 c en \$ 2.00 ter herdenking van het eeuwfeest van de UPU. De ontwerpen die de wereldwijde omvang van de activiteiten van de UPU symboliseren, werden verzorgd door Kan Tai-Keung. Steendruk door Harrison & Sons Ltd. Tanding 14 (zie afb. 41).

R. van Rompay

I n h o u d s o p g a v e

Nieuwe activiteiten in een nieuw seizoen	bladz. 1
Bestuursmededelingen	" 2 e.v.
Bootstempel	" 4
Nagekomen gelukwens	" 5
UPU 100 jaar	" 6 e.v.
Enkele postbladen en briefkaarten nader bekeken	" 9 e.v.
Nieuwe boeken en catalogi	" 15
Vragen, antwoorden	" 16 e.v.
Luchtvaart en luchtpost in China XV	" 18 e.v.
Spoorverbinding Chengtu-Kunming gereed	" 30
Onbekend vliegtuigtype?	" 31 e.v.
Niet onbestelbaar uit Peking	" 32
Uit de tijdschriften	" 33 e.v.
Nieuwe uitgiften	" 43 e.v.
Inhoudsopgave etc.	" 52

Redactie: Kees Wijdooge

Productie: J. Wiebes

CHINA FILATELIE is het viermaal per jaar verschijnend bulletin van de Studiegroep China Filatelie. Goedgekeurd bij K B van 18-4-1973, no. 72.670. Aangesloten bij de Nederlandse Bond van Filatelisten-verenigingen Lidmaatschap f 15,- per jaar. Losse abonnementsprijs op aanvraag, evenals advertentietarieven voor het bulletin. Correspondentie-adres: Bosb. Toussaintplein 42 Delft, tel. 015 - 56 18 16, postgiro no. 3001182.

No part of this bulletin may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the editor.